

Postupak za praćenje bolničkih infekcija

OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA - NAŠICE

Primljeno:	29.11.2018.	
Org. jed.	Broj	Prilog

01 555

Ur. broj:

	Ime i prezime	Datum	Potpis
Izradio(la):	Valentina Barić, bacc.med.techn. Sestra za kontrolu bolničkih infekcija	4.10.2018	Barić
Pregledao(la):	dr.med Ljiljana Hodak, spec. mikrobiolog. Pomoćnik ravnatelja za kvalitetu	4.10.2018	Hodak
Odobrio(la):	Povjerenstvo za kontrolu bolničkih infekcija OŽB Našice	24.10.2018.	Hodak

1) SVRHA

Ovaj dokument opisuje Protokol o načinu praćenja i kontroli bolničkih infekcija.

2) PODRUČJE PRIMJENE

Postupak primjenjuju sve organizacijske jedinice i zaposlenici Opće Županijske bolnice Našice.

3) DEFINICIJE

Bolnička infekcija: je svaka infekcija bolesnika koja se javlja neovisno od primarnog oboljenja ili svaka infekcija zdrave osobe (zaposlenog osoblja), za koju se utvrdi da je do nje došlo u bolničkoj sredini, ordinaciji privatne prakse ili u stacionarima ustanova za stare i nemoćne osobe kao posljedica pregleda, liječenja ili skrbi, a razvije se tijekom liječenja ili nakon otpusta iz bolnice u određenom vremenskom periodu. Bolnička infekcija može se javiti u sporadičnom (pojedinačnom), epidemiskom i endemskom obliku.

Epidemija bolničke infekcije: je pojava dva ili više slučaja bolničke infekcije uzrokovana istim uzročnikom, i međusobno povezana mjestom, vremenom i postupkom.

Endemija bolničke infekcije: je pojava ili perzistiranje bolničkih infekcija uzrokovana istim uzročnikom, povezanih mjestom, postupkom, ali s različitim vremenskim javljanjem. **Križna (cross) bolnička infekcija:** je infekcija kod koje mikroorganizmi prelaze s jedne osobe na drugu izravno ili posredno putem predmeta.

European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC – Europski centar za prevenciju i kontrolu bolesti) jest agencija Europske zajednice, ustanovljena 2005. godine s ciljem da ojača obranu Europe od zaraznih bolesti.

4) ODGOVORNOSTI I OVLAŠTENJA

Ravnatelj ustanove, pomoćnik ravnatelja za kvalitetu, pomoćnik ravnatelja za sestrinstvo odgovorni su za primjenu navedenih postupaka.

Bolničko povjerenstvo nadzire primjenu Protokola i donosi popravne (korektivne) mjere.

Rukovodeći djelatnici odjela (rukovoditelj odjela, glavna sestra odjela) nadzire primjenu Protokola i donosi popravne (korektivne) mjere.

Svi djelatnici Opće Županijske bolnice Našice obvezni su u djelokrugu svojih poslova provoditi navedene Protokole.

5) POSTUPAK

- PODJELA BOLNIČKIH INFKECIJA (BI) PREMA UZROČNIKU I VREMENU NASTANKA:

1. EGZOGENA BI “CROSS INFECTIONS”

Infekcije primarno sterilnog prostora (intraoperativno, kateterizacija, lumbalna punkcija ...)

- MOGU SE U POTPUNOSTI PREVENIRATI POSTUPAJUĆI O PROTOKOLIMA O PREVENICIJI BOLNIČKIH INFKECIJA

2. ENDOGENA BI “SELF INFECTIONS”

Uzročnik je već prije infekcije bio prisutan kao kolonizacijska flora na koži, sluznicama, GIT (kateteri, dren, aspirati)

- MOGU SE DJELOMIČNO PREVENIRATI

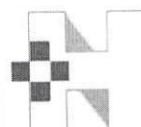
Endogena bolnička infekcija dijeli se obzirom na broj dana provedenih u bolnici na:

- a) Rana infekcija (do 5 dn) - uzročnik je prisutan kod bolesnika u vrijeme dolaska u bolnicu (najčešći uzročnici: St. pneumoniae St. aureus, E.coli...).
- b) Kasna infekcija (duže od 5 dn) - uzročnik je kolonizirao bolesnika u bolnici (najčešći uzročnici: Ps. aeruginosa, Acinetobacter, Klebsiella....).

• PRIJAVA BOLNIČKIH INFKECIJA PREMA CDC KRITERIJIMA

Pod prijavljivanjem bolničkih infekcija podrazumijeva se pojedinačna prijava bolničke infekcije na Obrascu za prijavu bolničke infekcije bez obzira da li se bolnička infekcija javila kao sporadični slučaj, endemijski ili epidemski. Uz prijavu epidemije opisuje se uzročnik, pojava, broj slučajeva, vremenski tijek i mišljenje Bolničkog povjerenstva.

- Pojavu bolničke infekcije ili sumnju na njezinu pojavu obvezan je prijaviti Timu za kontrolu bolničkih infekcija nadležni doktor medicine.
- Pojedinačne prijave bolničkih infekcija kao i izvješća o epidemiji bolničkih infekcija podnose se Timu za kontrolu bolničkih infekcija.
- CDC kriteriji za bolničke infekcije koje prati Povjerenstvo za bolničke infekcije u našoj ustanovi su: infekcije kirurške rane, mokraćnog sustava, infekcije CVK

- prema CDC kriterijima popis vrsta bolničkih infekcija nalaze se na:
<http://www.cdc.gov/ncidod/dhqp/pdf/nnis/NosInfDefinitions.pdf> **PROTOKOL O NAČINU PRAĆENJA I KONTROLI BOLNIČKIH INFKECIJA**
- Sestra za kontrolu i nadzor bolničkih infekcija svakodnevno dobiva sve pozitivne mikrobiološke nalaze od strane Mikrobiološkog laboratorija OŽB Našice svih hospitaliziranih bolesnika.
- U dogovoru s liječnikom mikrobiologom članom Povjerenstva utvrđuje potencijalne bolničke infekcije, te u skladu s tim planira izvide po bolničkim radilištima.
- Po dolasku na radilište, sestra za nadzor bolničkih infekcija utvrđuje potencijalnu bolničku infekciju te obavještava rukovoditelja odjela i glavnu sestru odjela. Također upozorava na obavezu nadležnog liječnika da prijavi bolničku infekciju na zakonski propisanom obrascu.
- Ovisno o mikrobiološkom nalazu i načinu prijenosa mikroorganizma, sestra za bolničke infekcije u dogovoru s Predsjednikom Povjerenstva donosi **KOREKTIVNE MJERE**.
- Kod svake sumnje na oboljenje od bolničke infekcije pacijent se kohortira ili smješta u izolaciju.
- Načela rada u izolaciji opisana su u protokolu mjera kontaktne izolacije i dužni su ih se pridržavati svi djelatnici koji rade na odjelu.
- Kada se potvrdi uzročnik infekcije, a koji prati Povjerenstvo za bolničke infekcije, tada sestra za kontrolu bolničkih infekcija odlazi na odjel, prikuplja potrebne podatke iz medicinske dokumentacije od pacijenta, glavnoj sestri daje preporuke za daljnji rad te utvrđuje postupak li se po protokolu.
- Glavna sestra odjela odgovorna je za provedbu izrečenih mjer.
- Tim za kontrolu bolničkih infekcija sastaje se svakodnevno gdje analizira prikupljene podatke i dogovara daljnje postupke za sprječavanje širenja bolničkih infekcija.

Praćenje učestalosti bolničkih infekcija u odnosu na vrstu infekcije, uzročnike, populaciju bolesnika, primjenu dijagnostičkih ili terapijskih postupaka;

- **Praćenje infekcija** povezanih sa zdravstvenom skrbi obavlja se kroz kontinuirano prikupljanje podataka iz medicinske dokumentacije bolesnika.
- Praćenje infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi odvija se prema **planu kojeg donosi Bolničko povjerenstvo**, a obuhvaća podatke o strukturi i procesu prevencije i kontrole infekcija,

kao i podatke o infekcijama kao ishodu zdravstvene skrbi (učestalost i vrste infekcija, vrste pojedinih uzročnika, učestalost otpornih mikroorganizama, rezistencija na antibiotike).

- **Metodologija praćenja infekcija** povezanih sa zdravstvenom skrbi treba biti u skladu s metodologijom ECDC-a, kako bi se mogle provoditi nacionalne i internacionalne usporedbe rezultata praćenja.
- Podaci prikupljeni praćenjem infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi pohranjuju se i periodički analiziraju.
- Bolničko povjerenstvo analizira rezultate najmanje jednom godišnje i daje povratnu informaciju tijelu upravljanja i zaposlenicima, kao i Povjerenstvu Ministarstva, u obliku godišnjeg izvješća.
- Tim za kontrolu bolničkih infekcija sudjeluje u prikupljanju prijava, analizi i interpretaciji rezultata kontrole infekcija.
- Pohranjivanje, analiza i komentiranje rezultata obavlja se čuvajući povjerljivost nalaza za pacijente i osoblje.

Protokol u slučaju epidemije bolničke infekcije

- U slučaju pojave epidemije bolničke infekcije Tim za bolničke infekcije se sastaje odmah da bi analizirao i potvrdio da li se radi o epidemiji bolničke infekcije (koristeći se laboratorijskim, kliničkim i mikrobiološkim postupcima).
- Tim dogovara daljnje mjere u smislu sprječavanja širenja bolničkih infekcija čemu detaljno pismenim putem obavještava odjel i Upravu bolnice.
- Sestra za kontrolu bolničkih infekcija uzima prema potrebi briseve sa žive i nežive okoline, a kako bi se utvrdio i spriječio uzrok pojave epidemije.
- Sestra za kontrolu bolničkih infekcija pojačano provodi nadzor nad radom osoblja kako bi se procijenio učinak svih kontrolnih mjera.
- Tim za kontrolu bolničkih infekcija sastaje se svakodnevno gdje analizira nalaze i donosi daljnje preporuke i mjere za rad.
- Predsjednik Povjerenstva sažeto prikazuje istraživanje i preporuke Upravi bolnice.
- Ovisno o vrsti i duljini epidemije sastaje se Povjerenstvo za bolničke infekcije kako bi dogovorilo daljnje mjere za suzbijanje širenja epidemije bolničke infekcije.

Radne upute za osoblje gdje se pojavila epidemija

- Postupati po predloženim PROTUEPIDIJSKIM MJERAMA.
- Pacijenti se obavezno kohortiraju
- Šef odjela/odsjeka i glavna sestra odreda osoblje koje će njegovati pacijente s potvrđenom infekcijom, a ako to nije moguće onda postupati prema protokolu o mjerama kontaktne izolacije.
- Prema procjeni Tima i prema potrebi, odjel se zatvara za posjetitelje.
- Omogućiti dovoljno potrebnog materijala i sredstava, zaštitne odjeće kao i dezinfekcijskih sredstava za provođenje pravilne higijene ruku i radnih površina.
- Nakon završene epidemije sve navedeno se odlaže u infektivni otpad.
- Provoditi najmanje 2x dnevno dezinfekciju radnih površina i prostora, a po završetku epidemije provesti završnu dezinfekciju prema protokolu o mjerama kontaktne izolacije.

Kraj epidemije bolničke infekcije

Povjerenstvo za bolničke infekcije sastaje se sa slijedećim zadacima:

- utvrditi kraj epidemije,
- identificirati svaki nedostatak i poteškoće s kojima su se susretali,
- po potrebi revidirati protokol o epidemiji u skladu s rezultatima,
- predložiti nova sredstva, strukture ili postupke kako bi se smanjila mogućnost nove epidemije,
- pripremiti završno izvješće o epidemiji bolničke infekcije.

Povjerenstvo za bolničke infekcije dužno je obavijestiti Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u godišnjem izvješću o pojavi epidemije bolničke infekcije u ustanovi

6) VEZA S DRUGIM DOKUMENTIMA

- Pravilnik o standardima kvalitete i zdravstvene zaštite i načinu njihove primjene (79/11)
- Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (29/1994., 79/2007., 113/2008., 43/2009.)
- Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (NN 85/2012)
- Priručnik o postupcima kontrole infekcija - (Damanni – prijevod drugog izdanja)

7) PREGLED IZMJENA/REVIZIJA

Prvo izdanje: listopad, 2018.